

Rogachevskiy O. P., Popova L. M., Rozhkovska N. M., Stepanovichus O. M., Golubenko M. Y. Current methods active learning of postgraduate students. *Journal of Education, Health and Sport*. 2017;7(2):459-464. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.399323>
<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/4348>

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 1223 (26.01.2017).
1223 Journal of Education, Health and Sport eISSN 2391-8306 7

© The Author (s) 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland

Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.

Received: 02.02.2017. Revised 24.02.2017. Accepted: 27.02.2017.

UDK: 372.8:618.1

CURRENT METHODS ACTIVE LEARNING OF POSTGRADUATE STUDENTS

**O. P. Rogachevskiy, L. M. Popova, N. M. Rozhkovska, O. M. Stepanovichus,
M. Y. Golubenko**

Odessa National Medical University

Abstract

In the article the experience of Odessa National Medical University on providing practical training at postgraduate level study. Defined organizational and methodological aspects of the given type of training are implemented complex measures to improve its efficiency. Simulation training technique allows postgraduate students form communicative competence counseling the patient develops the ability to take quick decisions. Accumulation at the Department of Obstetrics and Gynecology №1 experience shows that innovative methods of teaching postgraduate students intensify educational and cognitive activity and expand their creativity, which contributes to effective public policy in health care.

Key words: postgraduate students, medical university, methods of active learning.

СУЧАСНІ МЕТОДИ АКТИВНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

О. П. Рогачевський, Л. М. Попова, Н. М. Рожковська, О. М. Степановічус,
М. Ю. Голубченко

Одеський національний медичний університет

Резюме

У статті висвітлено досвід Одеського національного медичного університету із забезпечення практичної підготовки фахівців на післядипломному рівні навчання. Визначено організаційно-методичні аспекти даного виду навчання, наведено комплекс реалізованих заходів, спрямованих на підвищення його ефективності. Імітаційна методика навчання дозволяє формувати у лікарів-інтернів компетенцію лікарської комунікативності, відпрацьовувати алгоритм проведення консультування пацієнтки, розвиває здатність швидкого прийняття рішень. Накопичений на кафедрі акушерства та гінекології №1 досвід свідчить, що інноваційні методики навчання лікарів-інтернів активізують навчально-пізнавальну діяльність і розширюють їх творчі здібності, що сприяє забезпеченню ефективної державної політики в системі охорони здоров'я.

Ключові слова: лікарі-інтерни, медичний університет, методи активного навчання.

Вступ. Термін “активне навчання” застосовується вже кілька десятиріч, але наразі загальноприйняте трактування цього поняття відсутнє. В галузі педагогіки та вищої медичної освіти дані щодо активних методів навчання нерідко є діаметрально протилежними [1 - 3]. Окрім того, далеко не всі запропоновані сьогодні методики активного навчання мають достатнє психолого-педагогічне обґрунтування, однак, багато з них успішно застосовуються у викладацькій діяльності [4 - 5].

Що ж таке сучасне активне навчання у вищій медичній школі? Які методи найбільш прийнятні в післядипломній освіті?

З нашої точки зору, активне навчання - це будь-які педагогічні методики, які змушують студента або інтерна бути активним незалежним творчим учасником процесу навчання, навіть попри бажання самого учня. [2 - 5].

Приводимо наш досвід застосування деяких нестандартних методик активного навчання інтернів на кафедрі акушерства та гінекології №1 ОНМедУ.

Основна частина. Складність навчання лікарів інтернів акушер-гінекологів полягає в тому, що репродуктивне здоров'я – це не лише відсутність патології репродуктивної системи, а стан повного фізичного, розумового та соціального благополуччя. На стан репродуктивного здоров'я значний вплив чинить соматичне та психологічне здоров'я населення.

Проте за останній час збільшилась частина екстрагенітальних захворювань з хронічним рецидивуючим перебігом, навіть у молодих жінок репродуктивного віку, що є значною соціальною проблемою, тому що негативно впливає на демографічну ситуацію в країні.

Це вимагає навчити інтернів розглядати пацієнтку, не як «нозоформу», а як особистість з її соціальними та психологічними проблемами з одного боку, та цілісний організм з іншими медичними проблемами – з другого.

Накопичений на кафедрі досвід свідчить, що інноваційні методики навчання лікарів-інтернів активують їх навчально-пізнавальну діяльність і розширюють їх творчі здібності, збільшують зацікавленість в оволодінні професійними знаннями і практичними навичками.

Лекції – традиційний спосіб передавання знань. Проте інноваційні підходи до їх проведення дозволяють вирішувати завдання не лише засвоєння студентами теоретичних знань і практичних навичок, а й розвитку творчих та комунікативних здібностей.

Тому на кафедрі активно застосовуються методики нетрадиційного викладу лекційного матеріалу:

1. Лекція удвох. Моделювання реальних клінічних ситуацій з обговоренням теоретичних аспектів проблеми проводиться двома викладачами як у вигляді діалогу, так і в формі дискусії з різних точок зору. Цей різновид лекції змушує активно включатися в розумовий процес інтернів. Їх завданням стає порівняння різних точок зору і вибір однієї з них або вироблення своєї, третьої, позиції.

2. Лекція - прес-конференція. Це одна із методик з студентоцентричним підходом. Інтерни заздалегідь готуються до лекції по заданій темі. На початку лекції викладач просить інтернів письмово поставити йому запитання, що найбільш цікавлять їх, на що відводиться 3-5 хвилин. Потім викладач сортує запитання за їх змістовим значенням і починає читати лекцію. Виклад матеріалу будується не як відповідь на кожне поставлене запитання, а у вигляді з'вязуючого розкриття теми. В процесі лекції

формулюються відповіді. На завершення лекції викладач проводить підсумкову оцінку питань як відображення знань та інтересів слухачів.

Однією з найбільш високоефективних неімітаційних методик, на наш погляд, є коучинг (наставництво). При цій методиці введення інтернів 1 року навчання у рутинний лікувальний процес відбувається з максимальною віддачею. Під керівництвом інтернів 3 року навчання на базі Багатопрофільного медичного центру Університетської клініки Одеського національного медичного університету, інтерни 1 і 2 років навчання працюють з пацієнтками від моменту звернення за консультацією до постановки остаточного діагнозу і проведення лікування. Загальну курацію інтернів здійснює викладач.

Дана методика вимагає від викладача певних індивідуальних якостей, досить високих комунікативних і професійних навичок.

Для інтернів 3 року навчання нами застосовується так звана “кейс-стаді” методика, коли обговорювана клінічна ситуація вимагає від того, хто навчається, вміння зіставляти придбані раніше знання з отриманим досвідом, що і є суттю ефективного підходу до навчання. Одним із головних умов для “кейс-стаді” є високий рівень теоретичної та практичної підготовки інтерна, в іншому випадку обговорення проблеми може зайняти дуже тривалий час.

На кафедрі активно використовується власна імітаційна методика навчання, створена на основі методик рольової гри і стандартизованого пацієнта. Інтерни діляться на групи по 3 особи: «пацієнт», “лікар,” “експерт”. «Пацієнт» отримує завдання - зіграти роль пацієнтки з певною патологією по прохідній темі. На підготовку сценарію відводиться 20 хвилин. Завдання лікаря - правильно зібрати анамнез, призначити необхідні обстеження, провести консультацію і призначити лікування. «Пацієнт» повинен чітко відповідати на запитання лікаря, без зайвої інформації. Результати обстежень за запитом “лікаря” надає викладач. Після проведеної «консультації» кожен з учасників заповнює анкету. “Пацієнт” вказує повноту збору анамнезу, комунікативні особливості лікаря. “Лікар” оцінює відповідність скарг заданій патології, адекватність даних анамнезу. “Експерт” оцінює як пацієнта, так і дії лікаря, вказуючи на всі допущені помилки. Оцінювання проводиться за чітко заданими критеріями.

Викладач оцінює кожного з учасників гри.

Висновок. Таким чином, імітаційна методика навчання дозволяє формувати у інтернів компетенцію лікарської комунікативності, відпрацьовувати алгоритм проведення консультування пацієнтки, розвиває здатність швидкого прийняття рішень.

Накопичений на кафедрі досвід свідчить, що інноваційні методики навчання лікарів інтернів активізують навчально-пізнавальну діяльність і розширюють їх творчі здібності, що сприяє забезпеченню ефективної державної політики в системі охорони здоров'я.

Література

1. Маланчук Л.И. Сучасні підходи до викладання окремих питань акушерства та гінекології. /Л.М. Маланчук// Медична освіта. – 2012.-№1.-с.93-95
2. Визначення критеріїв якості в системі безперервного професійного розвитку лікарів та провізорів на основі концепції кредитів / Ю.В. Вороненко, А. М. Сердюк [та ін.] // Медична освіта. – 2007.– №3.– С. 11–15.
3. Кухаренко В.М. Розвиток дистанційного навчання на сучасному етапі. – Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту / Зб.наук. праць – №2. – 2012. – с. 117 –121.
4. Лобатенко К.Д., Савченко М.В. Модель адаптивного контролю знань (Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: Тези доповідей ХХІІ міжнародної науково-практичної конференції, Ч. ІІІ (15-17 жовтня 2014 р., Харків) / за ред. проф. Товажнянського Л.Л.– Харків НТУ «ХПІ». – 330 с.) с. 71.
5. Журавльова Л.В., Лопіна Н.А. Використання сучасних інформаційно-освітніх веб-технологій в додипломній та післядипломній підготовці лікарів в контексті реалізації закону про вищу освіту. <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/9290/1>

Reference

1. Malanchuk L.I. Sychasni pidhodu do vukladannya okremuh putan akysherstva ta ginekologii /L.I. Malanchuk // Meduchna osvita. – 2012.-№1.-с.93-95. (in Ukrainian)
2. Vuznachennya kruterii yakosti v sustemi bezperernvogo profesiyynogo rozvutky likariv ta provizoriv na osnovi konzepzii kredutiv / Y.V. Voronenko, A.M. Serduk [ta in.] // Meduchna osvita. – 2007.– №3.– С. 11–15. (in Ukrainian)
3. Kyharenko V.M. Rozvutok dustanciynogo navchannya na sychasnomu etapi. – [Naykovuu visnuk Nazionalnoi akademii statustuku, obliky ta ayduty] / Zb.nayk. praz – №2. – 2012. – с. 117 –121. (in Ukrainian)
4. Lobatenko K.D., Savchenko M.V. Model adaptuvnogo kontroly znan [Informaciyni tehnologii: nayka, tehnik, tehnologiya, osvita, zdorovy: Tezu dopovidey

XXII miznarodnoi naykovo-praktuchnoi konferencii, Ch. III (15-17 zovtnya 2014 p., Harkiv] / za red. prof. Tovajnyanskogo L.L.– Harkiv NTY «ChPI». – 330 c.) c. 71. (in Ukrainian)

5. Guravleva L.V., Lopina N.A. Vukorustannya sychasnuh informaciyno - osvitnih veb-tehnologiy v doduplomniy ta pislyaduplomniy pidgotovci likariv v konteksti realizacii zakony pro vushy osvity. <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/9290/1> (in Ukrainian)